โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย

พิเศษเย็น วิชาภาษาไทย เรื่อง สำนวน คำพังเพย สุภาษิต

ชื่อ-สกุล.....ชั้น ป.๔/..... เลขที่.....

สำนวน คือ หมู่คำที่ไพเราะคมคาย เป็นคำพูดสั้นๆ กะทัดรัด แต่มีความหมายกว้างขวางลึกซึ้งชวนให้คิด มักมีความหมายไม่ตรงตัวหรือมีความหมายอื่นแฝงอยู่ เช่น

เกลือจิ้มเกลือ = เค็มต่อเค็ม ต่างฝ่ายต่างเอาคืนกันในวิธีแบบเดียวกัน ไม่ยอมเสียเปรียบกัน

ชักแม่น้ำทั้งห้า = พูดจาหว่านล้อมโดยเอาเหตุผลต่าง ๆ นา ๆ มาอ้าง

คำพังเพย คือกลุ่มคำที่กล่าวขึ้นมาลอยๆ มีลักษณะติชม เสียดสี หรือแสดงความคิดเห็นอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น

ย้อมแมวขาย = หลอกลวงเอาง่าย ๆ โดยเอาของไม่ดีมาตกแต่งเสียใหม่ให้หลงเชื่อว่าดี

มือถือสาก ปากถือศีล = มักแสดงตัวว่าเป็นคนมีศีลมีธรรม แต่กลับประพฤติชั่ว

สุภาษิต คือ คำกล่าวที่ดีงามมีความหมายลึกซึ้ง เป็นคติสอนใจ อ่านแล้วเข้าใจได้โดยไม่ต้องแปลความหมาย เช่น

ช้า ๆ ได้พร้าสองเล่มงาม = ทำอะไรอย่าผลุนผลัน แล้วจะได้ผลดี

ดูช้างให้ดูหาง ดูนางให้ดูแม่ = ช้างดีหางจะสวย แม่ดีลูกสาวก็จะดีด้วย

ตอนที่ ๑ เลือกสำนวนใส่ให้ตรงตามความหมาย

จับปลาสองมือ		
รักดีหามจั่ว รักชั่วหามเสา	ทำนาบนหลังคน	คางคกขึ้นวอ
ไก่เห็นตีนงู งูเห็นนมไก่	เข็นครกขึ้นภูเขา	ขว้างงูไม่พ้นคอ
ช้างตายทั้งตัว เอาใบบัวปิด	น้ำขึ้นให้รีบตัก	หมาเห่าใบตองแห้ง

๑. _____ หมายถึง การทำสองสิ่งในเวลาเดียวกัน

๒. _____ หมายถึง ต่างฝ่ายต่างเห็นนิสัยใจคอที่แท้จริงของอีกฝ่าย

๓. _____ หมายถึง การหาประโยชน์ให้ตัวเอง จากการเอาเปรียบคนอื่น

๔. _____หมายถึง คนทำดีจะได้รับความสุขความเจริญ ส่วนคนทำชั่วจะต้องเจอกับความลำบาก

๕. _____หมายถึง เมื่อโอกาสมาถึงให้รีบทำประโยชน์จากสิ่งนั้น

๖. _____หมายถึง คนที่ทำผิดแล้ว พยายามโยนความผิดไปให้คนอื่น สุดท้ายก็ปัดความผิดไปไม่พ้นตัว

๗. _____หมายถึง คนที่ชอบเอะอะพูดว่า ตัวเองเก่ง แต่จริงๆ แล้วไม่เก่งเลย

๘. _____หมายถึง คนที่มีฐานะต่ำต้อย พอได้ดีก็มักแสดงกิริยาอวดดีลืมตัว

๙. _____หมายถึง การทำความชั่วหรือความผิด แม้จะพยายามกลบเกลื่อนปิดบังแต่ก็ปิดไม่มิด ต้องมีผู้รู้เข้าจนได้

๑๐. _____หมายถึง การทำงานที่ยากลำบากเกินความสามารถของตน

ตอนที่ ๒ เลือกคำตอบที่ถูกต้อง

๑. การแสดงความวิตกกังวลเกินกว่าเหตุ กล่าวเป็นสำนวนไทยว่าอย่างไร

ก. ตีงูให้กากิน ข. ตีตนไปก่อนไข้ ค. ใจดีสู้เสือ ง. อกสั่งขวัญแขวน

๒. **เกลือจิ้มเกลือ** หมายความว่าอย่างไร

ก. มีเกลือมาก ข. ขายของเก่งทั้งสองคน

ค. ต่างฝ่ายต่างไม่ยอมเสียเปรียบ ง. ทะเลาะวิวาทกันเป็นประจำ

๓. รัฐบาลขอร้องให้ประชาชน **<u>รัดเข็มขัด</u>** สำนวนที่ขีดเส้นใต้หมายความว่าอย่างไร

ก. ซื้อเสื้อผ้า ข. ลดน้ำหนัก ค. ตระหนี่ ง. ประหยัด

๔. จงเติมสำนวนต่อไปนี้ “ มือถือสาก.....”

ก. ปากหวานก้นเปรี้ยว ข. ปากกรรไกร

ค. ปากหอยปากปู ง. ปากถือศีล

๕. เขาไม่เชื่อพ่อแม่จึงถูก**<u>ตัดหางปล่อยวัด</u>** สำนวนที่ขีดเส้นใต้หมายความว่าอย่างไร

ก. นำไปให้พระที่วัดอบรม ข. เลิกตัดขาดไม่เกี่ยวข้อง

ค. นำไปฝากพระที่วัด ง. นำไปกักขังที่วัด

๖. ***"พูดจาหว่านล้อมโดยยกยอและอ้างถึงเหตุผลต่างๆมากมาย"*** ตรงกับสำนวนในข้อใดมากที่สุด

ก. ชักใย ข. ชักแม่น้ำทั้งห้า ค. ชักสะพานแหงนเต่อ ง. ชักใบให้เรือเสีย

๗. ***ตกกระป๋อง*** หมายความว่าอย่างไร

ก. ไม่มีคุณภาพ ข. หมดอำนาจ ค. ไม่มีเงิน ง. ไม่มีความสามารถ

๘. ข้อใดใช้สำนวนได้ถูกต้อง

ก. ธิดากับนพพร เป็น**หัวแก้วหัวแหวน**ของพ่อแม่

ข. แดงพลอย**ติดร่างแห** ได้รับเหรียญกล้าหาญ

ค. หลายคน**ตราหน้า** ว่าเขาจะได้เป็นรัฐมนตรีอีก

ง. ผู้หญิงคนนั้นสวมเสื้อบางเสียจนดู**ตัวเปล่าเล่าเปลือย**

๙. "คนเราจิตใจต่างกัน สิ่งที่ถูกใจหรือความชอบก็ต่างกัน" พูดเป็นสำนวนว่าอย่างไร

ก. ขนมพอสมน้ำยา ข. ลางเนื้อชอบลางยา

ค. คอหยัก ๆ สักแต่ว่าคน ง. คับที่อยู่ได้คับใจอยู่ยาก

๑๐. *ระมัดระวังคำพูดและการกระทำให้ดี อาจมีคนได้ยินหรือเห็นได้* ตรงกับสำนวนใด

ก. ตาเป็นนกแขวก ข. ตาเป็นสับปะรด

ค. ตาเฟื้องตาสลึง ง. กำแพงมีหู ประตูมีช่อง

